



„mindenkinek van véleménye”

# Pipafigyist

2009. április • III. évfolyam, 4. szám

Közéleti Civil Hírmondó

Ára: 100 Ft

## Szerkesztőségi levél

*Amikor e sorokat írom, már jó néhány napja beköszöntött a tavasz, a napsütés, a langyos fuvallat, a kellemes meleg még várat magára. Mintha visszatükrözné a válsághangulatot – spórol az energiáival, jól beosztja a tartalékait. Azután ránk köszönt, mit köszönt, berobban! „Amint lent, úgy fent, amint fent, úgy lent” – a valódi jelentés legmélyebb vagy inkább legmagasabb értelmétől elvonatkoztatva jelen helyzetünkre is nagyon találó. Amikor reggel felébredünk, hogy neki kezdjük az új napnak, akkor ez a nap még egészen tisztán áll előttünk, mi döntjük el, hogy mire használjuk, hogyan alakítjuk – korlátlan lehetőségeket hordoz magában. A megújulását is egyben... a tavasz éppen erről szól a kalandozásokról, az új kihívásokról, a ráébredésekről.*

*Kepes Andrásról olvastam nemrégiben egy idevágó gondolatot: „Mindig azok érdekeltek, akiknek a gondolkodása a világról gyökeresen más, mint az enyém, és ezért képesek arra, hogy az agyamat egy kicsit megforgassák”. Merjünk igent mondani saját magunkra s már csak tenni kell érte, meg kell valósítani vágyainkat, elhatározásainkat.*

*Kérjük a kedves Olvasót, tartson velünk egy kis olvasásra, elmélkedésre.*

**Hit és reményteljes húsvéti ünnepeket kíván a Szerkesztőség**

## Lectori Salutem! Üdvözet az Olvasónak!

Minden bizonnyal sokan emlékeznek arra az időszakra, amikor aktívan működött Jászberény akkori egyetlen információs weboldala, a JászINFO. Folyamatosan frissített – képekkel kevésbé tarkított – híreit főleg a Trió Rádió forrásaiból kapta, majd idővel – éppen a szerkesztők időhiánya miatt – megszűnt.

Néhányan úgy határoztunk, hogy életre keljük a lapot, és megújult formában, kibővített tartalommal közreadjuk. Célunk nem más, mint egy színes információs-közéleti webportál kialakítása, mely tényszerű és tényfeltáró közleményeivel, képeivel informális hálót szöhet a Jászvági települések között, erősítvén ezzel is a jász identitását, a közösségi összefogás és a nyilvánosság erejét. Őszintén bízunk abban, hogy minél többször tudunk majd pozitív dolgokról beszámolni, és egyre kevesebb rossz hírt kell továbbítanunk Olvasóink felé.

Stílusát és tartalmát tekintve kevésbé bulvár jelleggel, ellenben annál mélyebb közösségi hír-tartalommal, fotókkal megerősített aktualitásokkal szeretnénk tájékoztatni a Jászberényben, és Jászágban élőket. Nem akarjuk, hogy „blikkszerű-online” oldal legyünk, a világból áramló üres hírtömegek emésztésére. Hiszünk a mély kulturális tartalomban, az elgondolkodtató, közösségi problémákat felvető észrevételekben, a korrekt tájékoztatásban. A jobbító megoldások érdekében közös gondolkodásra, lehetőségeinkhez mért tettekre törekedünk. Az emberek, közösségek, a helyi értékek és az egymás iránti tisztelet jegyében kívánunk folyamatosan, és tényszerűen informálni.

Tisztelettel kérjük Önöket, minél többször látogassanak el oldalunkra!

Észrevételeikkel, véleményeikkel, képekkel legyenek részesei e törekvéseknek.

Üdvözzel:  
JászINFO Szerkesztőség

## A víz, ami összeköt...

### Iskolai projekt a gyakorlatban (nem csak iskolásoknak)

A Víz Világnapjához (március 22.) kötődően Jászfényszarun, az általános iskolánkban március 23-27. között ún. projektet tervezünk, amely érintett minden műveltségi területet, minden tantárgyat és az általános iskola minden évfolyamát, illetve érdeklődő felnőtteket is. A tervek szerint ezen a héten minden pedagógus minden osztályban tartott egy-egy projektórát (megfelelő előkészületeket követően). Kiegészítő programok voltak:

– Bemutató órák: 1 óra alsó, 1 óra felső tagozatban (március 25-én, 3. és 4. órában)



Fotók: Kovács Béláné Pető Magdolna

- Környezettudatos, egészségtudatos magatartás és életvitel fejlesztése.
- Vízkészletünk megóvására való nevelés.
- Tudatosuljon a tanulóknak, felnőtteknek, hogy a földi élet egyik lételeme a víz.
- Tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés.
- Globális összefüggések megértése.

A programot támogatta: Arcadia – Reklám Kft.

**Kovács Béláné Pető Magdolna**  
szervező tanár

- Ásványkiállítás és előadás (órarendi óratervezés szerint: március 25-26-27-én, 8.00–14.00 óráig – 17 csoport tekinthette meg)
- Egészségnap – ismét, de másként (március 26-án, 12.00 órától diákoknak és 14.00 órától felnőtteknek egyaránt), ahol előadások hangzottak el diákok részére, illetve a felnőttek egészségi állapot mérésében vehettek részt, ásványvizet, tisztított vizet, biotermékeket, egészséges falatokat, süteményeket kóstolhattak, termékbemutatót láthattak.
- Projektfoglalkozások – előkészítő sorozat (2008. november – 2009. május, heti egy alkalommal 7. és 8. osztályos tanulók bevonásával)

*A programba bevontak:* az iskola tanulói, tanárai, védőnők, gyermekjóléti szolgálat munkatársai, orvosok és önkéntes nagyszülők, szülők, Café Wellnet cégtulajdonosai – köszönjük mindenkinek az aktív részvételt és segítségét.

*A projekt általános célja:*

- A víz, mint életünk egyik legfontosabb anyaga – jelentőségének felismertetése.

## Mikszáth Kálmán – Herman Ottónak

*...Osztom a gyöngéd érzéssel írt szép sorokat annyiban, hogy magam a viláért sem volnék képes utána kiáltani egy halottnak a bűnei lajstromát, de néhány megjegyzést mégis teszek, nem speciálisan erre az esetre, inkább általában.*

*A sajtó, az igaz, nem nyer az elbánással semmit, a családbeliek egy átkot hurcolnak a megbélyegzéssel, de hogy a társadalomnak nem használ-e ez a kegyetlen szigor, nem retenti-e jobban vissza, arra nem mernek egyenesen felelni.*

*Szomorú idők ezek, amiket élünk. Járvány ez már. S ilyenkor minden szerhez hozzányúl az ember. Nem hiszem ugyan, hogy valami nagyon sokat használna e végzetes titok fölleplezgetése a sajtó útján, de nagyon sokat nem is árthat, mert bizony ezek a rossz dolgok úgysem maradnának titokban. Sűgjük-bűgjük azokat még nagyítva is. Az a sötét árnyék, mely a szerencsétlenek családját kíséri, olyan makacs, szívós, hogyha nem táplálkozik is nyomdafestékekkel, fenntartja magát, velök jár, minden utakon eléjük áll.*

*Két közmondásunk van, mind a kettő humánus.*

*Az egyik az, hogy az élőkről nem illik rosszat mondani.*

*A másik az, hogy a halottokról nem szabad rosszat mondani.*

*Dehát e két közmondás mellett ugyan mikor lehet aztán igazat mondani?*

## Jeles évfordulók



## Április

**150 éve született Vikár Béla** (Hetes, 1859. április 1. – Dunavecse, 1945. szeptember 22.) etnográfus, műfordító, az MTA tagja. 1877–1884 között nyelvészeti és irodalmi tanulmányokat folytatott a budapesti tudományegyetemen. 1889-től az országgyűlési gyorsiroda alkalmazottja, majd vezetője volt. 1889-es finnországi néprajzi tanulmányútja véglegessé érlelte a Kalevala fordításának tervét, a kiemelkedő alkotás 1909-ben jelent meg. Lefordította La Fontaine összes meséjét is, amelyet 1926-ban adtak ki. Emellett fordított németből, angolból, grúzából, észtből, norvégból is. 1895-től Európában elsőként fonográffal gyűjtött népzenei anyagot.

**190 éve hunyt el gróf Festetics György** (Ság, 1755. január 1. – Keszthely, 1819. április 2.) nagybirtokos, a keszthelyi Georgikon alapítója. Tizenhét év katonai szolgálat után, 1790-ben egy hazafias szellemű beadványa miatt eltávolították a hadseregből. 1798-ban Keszthelyen gazdasági iskolát (a Georgikont) alapított, amelyet József nádor 1801. augusztus 23-án szántással szentelt fel. Nagy visszhangra talált 1798 után a Keszthelyi Helikon ünnepségek megrendezése. Anyagilag is támogatta a magyar írókat. Keszthelyi kastélyában ma az általa alapított Helikon Könyvtár, és a múzeum is működik.

**90 éve hunyt el Eötvös Loránd** (Buda, 1848. július 27. – Budapest, 1919. április 8.) magyar fizikus, egyetemi tanár, vallás- és közoktatási miniszter. Jogi tanulmányokba kezdett, majd átváltott a természettudományokra. 1870-ben summa cum laude doktorált. A pesti egyetemen tanársegéd lett, majd 1871-ben az elméleti fizikai tanszéken nyilvános rendes tanárrá nevezték ki. 1878-ban Jedlik Ányos nyugalomba vonulása után a kísérleti fizika professzora lett, és megbízást kapott a Fizikai Intézet vezetésével. 1873-tól az MTA tagja, majd 1889-től elnöke. 1894. június 10. és 1895. január 15. között vallás- és közoktatási miniszter volt. 1905-ben lemondott akadémiai elnöki posztjáról, de tudományos tevékenységét az egyetemen a haláláig folytatta. Legismertebb találmánya a nevével viselő torziós inga.

**195 éve született Ybl Miklós** (Székesfehérvár, 1814. április 6. – Budapest, 1891. január 22.) kiemelkedő magyar építész, a historizmus európai jelentőségű képviselője. Bécsben végezte el a polytechnikumot, 1832-től Pollack Mihály, majd 1836-tól Koch Henrik építész irodájában dolgozott. Az 1840-es évek elején tanulmányutat tett Münchenben illetve Itáliában. Korai stílusát a romantika jellemezte, román elemekkel, később a neoreneszánsz vált stílusára jellemzővé. Számos alkotása közül a fő műve az Andrássy úton álló Operaház. 1865-ben elkészül a Képviselőház, melyért Ferenc-József rend lovagkeresztjével tüntették ki.

**230 éve hunyt el Fazola Henrik** (Fassole, Fassola) (Württemberg, ~1730. – Diósgyőr, 1779. április 18.), lakatosmester, gyártulajdonos. Német származású vasműves, aki vándorlásai során jutott el Magyarországra. Olyan kiválóan dolgozott, hogy Barkóczy Ferenc egri püspök, főispán megbízta az épülő egri vármegyeháza kovácsoltvas díszítéseinek elkészítésével és más munkákkal. A megkeresett vagyonból vasművet szeretett volna nyitni Eger közelében. A Bükkben feltárt vasércleletekre alapozva vasgyártáshoz fogott a Garadna és a Szinva patakok völgyében 1765-től létesített vashámorokban, melyeket több is követett. A Mária Terézia által engedélyezett diósgyőri vasgyár 1772-ben kezdte meg működését. A bükki vasércről hamar kiderült, hogy gyenge minőségű, a szállítás pedig költséges, az udvar támogatásai is elmaradtak, és ez felemésztette vagyonát – és egészségét.

**225 éve született Kőrösi Csoma Sándor** (Kőrös, 1784. április 4. (?) – Darzsiling, 1842. április 11.), nyelvtudós, a tibetológia megalapítója. Szegény sorsú székely családból származott, Nagyenyeden „szolgadiákként” kezdte meg gimnáziumi tanulmányait. Már itt érlelődött benne, hogy fel kellene keresni ősei hazáját. A régóta tervezett keleti útra 1819 novemberében indult el gyalog, csekély pénzzel. Törökországon, Iránon, Afganisztánon és Indián keresztül Nyugat-Tibetig jutott. Itt találkozott William Moorcroft angol kormány megbízottal, aki rávette, kezdjen a tibeti nyelvre és irodalomra foglalkozni. Remélte, hogy az ősi iratok között a magyarok eredetére is talál nyomot. 1823–1830 között (sokszor nagy nélkülözések között) dolgozta fel a tibeti nyelvet, létrehozva első tibeti nyelvtant és a tibeti–angol szótárt. Tizenhat európai és keleti nyelven állított össze szójegyzékeket. Észak-Bengálban végzett nyelvtanulmányok után 1837-ben visszatért Kalkuttába, ahol az Asiatic Society könyvtárosa lett. Azonban ismét eredeti célját akarta követni és 1842-ben elindult Nagy-Tibet felé; útközben maláriában megbetegedett és meghalt.

**80 éve született báró Lámfalussy Sándor** (Kapuvár, 1929. április 26.) Belgiumban élő magyar származású jegybankár, tőkepiaci szakértő, az euró „atyja”. Lámfalussy 1949-ben hagyta el Magyarországot. A Leuveni Katolikus Egyetemen (Belgium) végezte közgazdasági tanulmányait és szerzett 1953-ban közgazdasági diplomát. Alapító tagja volt a leuveni Mindszenty Diákokotthonnak. 1953–1955-ig a Nuffield College (Oxford) kutató hallgatója, 1957-ben szerzett doktori fokozatot. Oktatott az amerikai Yale Egyetemen, majd a Louvain-la-neuve-i Katolikus Egyetemen. 1997 óta itt vezeti az Európa Tanulmányok Intézetét. 1955-től banki tanácsadó a Banque Bruxelles-nél. 1965-től a Banque de Bruxelles-ben, majd 1976-tól 1993-ig a bázei Nemzetközi Fizetések Bankjánál töltött be vezető tisztségeket. Közben a Delors-bizottság tagjaként részt vett 1988–1989 között az Európai Monetáris Unió megvalósítási tervének kidolgozásában, majd az Európai Monetáris Intézet elnökeként ő felelt az euró bevezetésének előkészítéséért. 2000–2001 között az Európai Értékpapírcsere Szabályozó Bőlcsek Tanácsa elnöke.

(Forrás: Neumann-ház – Jeles napok, MTA KFKI – HISTÓRIA, Új Könyvpiac – Évfordulók)

## Szomszédságok

Juhász Dániel, Jászberény Város alpolgármestere, a Fidesz-MPSZ Felső-Jászsági választókerületi elnöke



A báli szezon egyik eseménye a Fényszaru Baráti Egyesületének bálja, amin Ön is részt vett. Ennek kapcsán váltottunk néhány szót.

– Először vett részt a FÉBE bálón?

Igen, jászfényszarui barátaim kedves invitálásának tettem eleget és bizton állítom, hogy nem bántam meg.

– Hogy érezte magát?

A mai, rohanó világunkban egyre nagyobb igény van arra, hogy egy-egy napra megálljunk, találkozzunk az ismerőseinkkel, számot vessünk az elmúlt hónapok történéseivel és nem mellékesen kikapcsolódjunk egy kicsit. Felértékelődik a közösségek szerepe. Azt láttam, hogy a jászfényszarui emberek igen kiváló közösséget alkotnak. Büszkék a köztük élő tehetségekre és nem felejtik el az innen elszármazottakat, visszavárják őket. Egy ilyen nagyszerű közösség rendezvényén megtiszteltetés részt venni. Remélem jövőre is tudok jönni.

– Ön Jászberény alpolgármestere. Mit gondol, a két település milyen területeken tud együttműködni?

Remélem, ebben is példát tud Jászberény és Jászfényszaru mutatni. Mostanság nem jellemző az együttműködés a települések között, hisz mindenki a maga bajaira keresi a megoldást. Ez a két város azonban messzebbre kell hogy lépjen. A turizmusban elindult az együttműködés és az Utazás kiállításon már együtt jelenünk meg évek óta. Egymásra vagyunk utalva. Legutóbb a 32-es főút felújítását sürgettük közösen.

– Alpolgármester úr, köszönöm a beszélgetést, további jó munkát kívánunk. Keresztessy János

## Megjelent a jászsági civil adattár

2009. március 28-án Jászberényben a DMK Ifjúsági Házban a II. CIVIL PARTNER BÖRZÉN Sas István igazgató ajánlotta az érdeklődők figyelmébe a mintegy 500 civil szervezet adatait tartalmazó kötetet.

Ez a kiadvány azokról a Jászságban és a Jászságért tevékenykedő szervezetekről szól, amelyek munkájukkal segítik és színesítik a kistérség közösségi életét.

A Déryne Művelődési Központ és a Jászok Egyesülete összefogásával első alkalommal jelent meg a Jászsági Civil Adattár, amely elősegítheti a szervezetek közötti információáramlást és együttműködést.

A kötet a 2009. év eleji állapotot tükrözi, folyamatosan bővíthető és javítható az interneten keresztül is a www.deryne.hu honlapon.

Gratulálunk a kötet megjelenéséhez a szerkesztőnek és a kiadóknak!

Nagyné Kiss Mária



Fotó: Kovács Béláné Pető Magdolna

## Botos Katalin: A gyermek a közjó alapja

Népességfogyás, előregedő társadalmak – mindenki számára ismerős kifejezések. Milyen kölcsönhatás fedezhető fel a demográfia és a gazdaság között, mit lehetne tenni a népességsökkenés megállítása érdekében?

Többek között erről is beszélt Botos Katalin közgazdász, az SZTE Gazdaságtudományi Karának oktatója, a Heller Farkas Közgazdaságtudományi Intézet intézetvezető egyetemi tanára a Magyar Családokért, a Megmaradásért Közhasznú Alapítvány megrendezett konferenciáján, mely a „Múltunk van. Jövőnk lesz?” címet viselte.

A demográfiai folyamatok nagyon differenciáltak a világ glóbuszán: a fejlett országoknál előregedés és népességsökkenés, a fejlődőknél pedig népességrobbanás tapasztalható. Ennek a társadalmi következmények mellett gazdasági következményei is vannak. Azok a társadalmak, amelyekben öregedési folyamat megy végbe, általában felélik, vagy legalábbis egy része feléli a korábbi megtakarításait, itt ugyanis egy jelentős réteg nem termel, hanem csak fogyaszt – magyarázta Botos Katalin. A másik régióban viszont nagyon erőteljes a megtakarítás, ők még rendelkeznek többlettel, ebből az következhet, hogy egyes területeken a túlfogyasztást a fejlődő országok finanszírozzák, és valóban ez a helyzet: Kína hatalmas mennyiségű tőkét exportál, és az amerikai túlfogyasztást – ami most egyéb más pénzügyi problémát is okoz – ezt finanszírozza. „Az én kérdésem az, hogy ez a helyzet meddig tartható fenn, mikor fog ez esetleg olyan ellehetetlenülést eredményezni a nemzetközi kapcsolatokban, ami a világgazdaság egészét, és ezen belül a mi kis országunkat is érinti majd?” – tette fel a kérdést a professzorasszony. Magyarország ugyanis ahhoz a régióhoz tartozik Európában, amely régióban a legsúlyosabb mértékű a népesség fogyásának veszélye és előregedésének problémája – tudtuk meg Botos Katalintól.

### Egy újabb negatívum, amiben elsők vagyunk

Létezik egy kimutatás, amely az úgynevezett gazdasági függőségről szól.

A gazdasági függőség azt jelenti, hogy az aktív korúak és ténylegesen dolgozók mennyiben tudják eltartani az idősödő korosztályt. „A gazdasági függőség tekintetében – szomorú tény – a kivételek értelmében Magyarország már most az első három között van, és rövideken az első helyre fog történi ebben a vonatkozásában. Azt hiszem, nem erre az első helyre vágyunk, ez ugyanis azt jelenti, hogy a világ összes országából nálunk lenne a legrosszabb perspektívikusan a gazdasági helyzet, mert kevesen aktívak, kevés az aktív korú ember, abból is kevés, aki munkát talál” – mondta el lapunknak a professzorasszony, és azt is hozzátette: ez megnöveli a mindenkori nagyobb közösség – ebben az értelemben az ország – kormányának felelősségét, hogy mindent megtegyen annak érdekében, hogy munkahelyet teremtsen, éppen azért, hogy legyen „mire” vállalni gyerekeket. Ha ugyanis az adatokat nézzük, az is egy nagyon érdekes tanulsága a nemzetközi statisztikának, hogy azon országoknál nagyon alacsony a születések száma, ahol az ifjú korosztály rendkívül rosszul tud elhelyezkedni. Az emberben felvetődik ugyanis az a kérdés – mint például a görögöknél, olaszoknál is tapasztalható –, hogy „mire szüljek gyereket, hogyha már most

is az ifjúkorba tartozók nem tudnak munkát találni...?” – magyarázta Botos Katalin.

### Ember alkotta, ember változtassa meg

A demográfia nagy mértékben hat a gazdaságpolitikára, de a gazdaságpolitika is visszahat a gazdaságra. „Az emberek alkotják a jogot, mi alkottuk, meg is változtathatjuk, és ha látjuk, hogy a jelenlegi irány rosszfélé vezet, akkor meg is kell változtatnunk. Be kell építenünk olyan elemeket a jogrendünkbe, amelyek segítik a családok összetartását, segítik a gyermekvállalást, a mai jogrendben ezt a kérdést ugyanis liberális megközelítéssel magánügynek tekintik” – emelte ki a professzorasszony. „Mi pedig azt szeretnénk hangsúlyozni, hogy a gyermek nem magánügy, hanem a közjó alapja, hiszen ha egy szülőképes korú nő nem vállal – a statisztika nyelvén szólva – 2,1 gyereket, a társadalom lecsökken. De ha lecsökken, az azt is jelenti, hogy kisebb lesz a fogyasztóképes közösség, ha tehát akár csak tiszta üzleti alapon nézzük is a problémát, és nem a nemzetstratégia szempontjából, akkor is tragikus következményekhez vezet: kinek adjunk el?” – véli Botos Katalin. Nem lesz kinek eladni, annyira lecsökken a népesség. Ezért piaci szempontból is fontos, hogy stabilizálni tudjuk a népességet, és hogy a rendszerek működőképességét megőrizzük, így a nyugdíjrendszert, mert ha nincs elég járulékos, aki befizet, akkor nincs, amit szétosztunk. Ez pedig megnöveli az állam eladósodását, aminek tragikus következményeit napjainkban is láthatjuk. Tehát ebből a szempontból is nagyon fontos az ország egészséges demográfiai egyensúlya – hangsúlyozta Botos Katalin.

### Eladni, eladni, no de kinek...?

A professzorasszony arra is kitért: sokan azt hiszik, hogy az utóbbi problémát megoldhatják azzal, hogy beszállnak egy önkéntes, tökefedeztető biztosításba, és akkor öregkorukat is biztosítják. „Ez sem jelent azonban igazi megoldást, jöllehet hasznos dolog, de nem jelenti a probléma gyökeres megoldását. Egy egyszerű példán szemléltetve: tegyük fel, hogy valaki megtakarít például egy ingatlanban, és úgy gondolkozik, hogy ha öregkorára eladja, egy kisebb lakásba költözik, és a különbözetet pedig feléli, ameddig él. Igen ám, de kinek adja el az ingatlant? Hiszen túlkínálat alakulhat ki az ingatlanpiacon, hogyha kicsi az a következő generációs réteg, aki azt szeretné megvenni, tehát ahogy szokás mondani: eladom, eladom, de kinek? (sell, sell, but to whom?)” – magyarázta Botos Katalin.

Ez azt mutatja, hogy akármilyen megközelítésben nézzük a kérdést, a demográfia és ezen belül az új generációk vállalásának segítése, ezen költségek kompenzálása, ezeknek humán tőkekénti felfogása be kell épüljön a magyar jogrendbe is, mint ahogy ez már elkezdődött beépülni európai országoknál – hívta fel a figyelmet a professzorasszony. „Például Portugáliában a járulékot aszerint differenciálják, hogy valaki vállal-e gyereket, mert úgy gondolják, hogy a gyermeket vállalónak nem kell annyi járulékot fizetni, hiszen már egyszer ‘fizetett’ azzal, hogy termelő polgárt segített a világra hozni, felnevelni, és abba költségeket fektetett. Valami ilyesmi az, ami az én javaslatomnak is egy fontos eleme lenne” – mondta Botos Katalin.

Arany Mihály

## Rövid hírek

2009. március 29-én 14.00 órától a BLNT Fotóműhelye megbeszélést, program-egyveztetést tartott a Civil Házban. A műhelymunkát Samuné Tusor Mária fotóművész vezette, ahol a foglalkozás témái: az elkészült fotók válogatása, kiállításra való előkészítése és a következő negyedévi programok megbeszélése (nézőkép-válogatás, tavaszi fotózás, kiállítások megszervezése stb). A következő foglalkozás időpontja: 2009. április 19. 14.00 óra.

### Nemzetközi Pályázatot nyert a Bedekovich Népfőiskola

Az NCA Nemzetközi Civil Kapcsolatok és Európai Integráció Kollégiuma által kiírt pályázati felhívásra beadott „Civilek és vállalkozók az európai vidék jövőjéért” c. pályázatunk pozitív elbírálást kapott. A program – 2x3 nap – Jászfényszaru és Nagyváradon (BINCISZ) kerül lebonyolításra 2009. május 31-ig.

Kovács Béla

„A tanulási formák sokfélesége és egyenrangúsága: hogyan tanulunk?” című kutatás keretében az elmúlt hetekben kérdőíves felmérést végeztünk és fókuszcsoportos beszélgetést tartottunk a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet pályázati programja keretében Jászfényszaru. Arra kerestük a választ, hogy az egyén eddigi életútja során milyen formákban és keretek között tanult, milyen szakképzettségeket szerzett, mivel foglalkozott. Közös kerestük a választ azokra a kérdésekre, mit jelent számunkra az iskola, a tudás, a tanulás. Mit gondolunk a felzárkóztatás problémájáról, a munkanélküli képzésekről. Mennyire támogatja az állam, a piaci és civil szektor a tanulni vágyókat. A kérdésekre sokszínű, érdekes válaszok születtek, melyeket országos összesítés alapján tanulmány formájában is megjelenítenek.

Nagyné Kiss Mária

„Felnőttképzési Civil Hálózat hatékony civil partnerség és szakmai érdekképviselet” címmel új projekt indul a TÁMOP 2.5.1. program keretében. A projekt célja, hogy az Észak-alföldi régióban a képzéssel foglalkozó civil szervezetek képviselői felkészüljenek az érdekérvényesítésre és hosszú távon működjenek együtt az érdekképviseleti munkában. A 2009–2010 között megvalósuló programban a civil szervezetek számára rendszeres programokat, műhelymunkákat szervezünk és felmérés készül a civil szervezetek képzési tevékenységéről. Legfontosabb eredménye egy szubszidiaritáson alapuló felnőttképzési érdekképviseleti hálózat kialakítása.

Nagyné Kiss Mária, JNSZM-i koordinátor

## Rendőrségi hírek

Tisztelt Olvasó! Terenyi Imre rendőrhadnagy vagyok, a Jászfényszarui Rendőrőrs megbízott parancsnoka.

Engedjék meg, hogy e kiadvány általi lehetőséget kihasználva néhány általam és a munkatársaim által fontosnak tartott körülményre felhívjam figyelmüket.

Ez év február 10-re virradóra olyan bűncselekmények történtek, amelyek foglalkoztatják szinte egész Jászfényszarut. A szóban forgó esetek azok a betörések, amelyek több család sérelmére történtek. A betörések kapcsán annyival kívánom kiegészíteni a korábban megjelent híradásokat, hogy a bűncselekmények helyszínén olyan körülményt, ami újdonságnak tekinthető, nem tapasztalt hatóságunk. Tehát az elkövető(k) kihasználva több esetben az ingatlanok zártságának mellőzését jutottak be a családi házakba, nem törődve azzal, hogy a tulajdonosok az elkövetés időpontjában otthon tartózkodtak. Hasonlóan a korábbi esetekhez alkalmaztak ún. hengerzár törési technikát. Érzem, hogy a történések jelentősen befolyásolták a lakosság biztonságérzetét, ezért jelentős energiákat mozgósítottunk az elkövetők kézre kerítése érdekében.

Kérem, hogy amennyiben információt tud valaki az esetek kapcsán szolgáltatni, illetve a hétköznapokban észlel gyanús személyeket lakókörnyezetében, értesítse hatóságunkat. Szeretném felhívni a figyelmüket továbbá arra, hogy lehetőségük szerint minél inkább nehezsítsék meg a bűnelkövetők ténykedését, látható helyen ne tároljanak könnyen mozgatható értékeket, és zárják be az utcaajtóikat, esténként pedig a lakásaikat, házaikat, járműveiket is. Előfordult olyan eset hogy a járműben hagyott kulcs szintén megkönnyítette a tolvaj dolgát. Reményeim szerint az elkövetők kilétének megállapítását és felelősségre vonását követően ismételtlen a korábbi szintű közbiztonságérzettel élheti Jászfényszaru lakossága hétköznapjait.

A közlekedési hírek kapcsán is megrázó tragédiáról értesülhettünk a közelmúltban. A március 15-i, három fiatal halálát követelő közlekedési baleset hasonlóan felkavarta a közvéleményt. Legyenek rendkívül körültekintőek, amikor járműveikkel közlekednek, legyenek figyelemmel önmagukra, és a többi résztvevőre, valamint az útviszonyokra. Az időjárás javulásával várhatóan előveszik a motorozás szerelmei is járműveiket, ami újbóli veszélyforrás lehet az utakon. Kölsönös toleranciának kell érvényesülni az autósok és motorosok között a veszélyhelyzetek elkerülése érdekében.

Ezúton is szeretném arra kérni Önöket, hogy idős, vagy az átlagosnál kicsit bátor-talanabb, befolyásolhatóbb rokonaik figyelmét hívják fel arra, hogy ne higgyenek idegeneknek, illetve „jóakaróknak”, és csak olyan embereknek adjanak pénzbeli támogatást, akiben megbíznak. Készpénz, jármű kölcsönadásakor ragaszkodjanak írásos dokumentum készítéséhez.

Elérhetőségeink: 06-70-330-7626, 57-422-138. Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Terenyi Imre rendőrhadnagy  
mb. őrsparancsnok



## Megalakult az NCA Tanácsa

2009. február 16-án a Szociális és Munkaügyi Minisztériumban Szűcs Erika Miniszter Asszonytól ünnepélyes keretek közt a Nemzeti Civil Alapprogram Tanácsának megválasztott tagjai átvették megbízólevelüket. Ezután rögtön az alakuló ülésen meg is kezdte munkáját a 17 fős testület (7 főt a régiók, 5 főt az országos szervezetek, 3 főt a Miniszter és 2 főt az Országgyűlés Emberi Jogi Bizottsága delegál).

Az alakuló ülésen több fontos témában kellett dönteni:

### 1. A kollégiumok összetételében.

Az a döntés született, hogy maradjon a kollégiumok összetétele úgy, ahogyan eddig volt. Az Észak-alföldi Regionális Kollégiumnál ez azt jelenti, hogy 9+1 fő (megyéenként 3-3 fő elektor + 1 fő miniszteri delegált)

### 2. Az NCA struktúrájában.

A Tanács azt a döntést hozta, hogy maradjanak a regionális kollégiumok és a szakmai kollégiumok. A régiókat is érintően 2 kérdésben történt változás. Az egyik, hogy a Civil Önszerveződés, Szakmai és Területi Együttműködés Kollégiuma neve

megváltozik. Az új név: Demokrácia- és Partnerség Fejlesztő Kollégium lesz. A másik fontos kérdés, hogy változtatás történt több régióban a szakmai kollégiumokba történő delegálás kérdésében. Az Észak-alföldi régió eddig a Nemzetközi Civil Kapcsolatok és Európai Integráció, illetve a Civil Szolgáltató, Fejlesztő és Információs Kollégiumba delegált tagot. Ez most úgy változott, hogy a Nemzetközi Kollégium helyett a Demokrácia és Partnerség Fejlesztő Kollégiumba delegálhatunk tagot a Civil Szolgáltató Kollégium mellett.

3. Ezután megválasztásra került a Tanács elnöke, Dr. Nagy Ádám személyében.

3 alelnöke lesz a tanácsnak, amelyből 2 főt sikerült megválasztani: Mátyás Mónika és Györfi Gyula, a 3. alelnöki státusz egyelőre betöltetlen maradt, mert a jelölt nem kapta meg a kellő támogatottságot.

Ezek után még több kérdésről esett szó. Többek között megállapodtunk abban, hogy minden hónap 1. hétfőjén tartjuk az üléseket.

Mihalszik István  
NCA tanácsstag

## Pályázati felhívás

Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata az EGT / Norvég Finanszírozási Mechanizmus által biztosított forrás terhére pályázatot hirdet a Jász-Nagykun-Szolnok megye területén megvalósuló, a környezettudatos nevelést és fenntarthatóság pedagógiáját szolgáló projektek megvalósítására. A pályázat célja Jász-Nagykun-Szolnok megye környezeti értékeinek megóvása, visszaállítása, a környezettudatos magatartás és szemlélet kialakítása.

### A pályázók köre:

A pályázat keretében csak a Jász-Nagykun-Szolnok megye területén megvalósuló projektek kaphatnak támogatást.

- A) komponens: kizárólag természetes személy pedagógusok és környezetvédelemmel foglalkozó szervezetek alkalmazottai  
B) és C) komponens: oktatási és képzési intézmények jogállásuktól függetlenül, nem kormányzati szervezetek (NGO-k): társadalmi szervezetek, egyesületek, alapítványok/közalapítványok, köztestületek, közhasznú társaságok, nonprofit gazdasági társaságok.

### Támogatás az alábbi tevékenységek elvégzéséhez igényelhető:

- komponens: környezetvédelem területén oktató tanárok és szakalkalmazottak képzése
- komponens: környezetvédelmi akciók megvalósítása: biodiverzitás előmozdítása (pl. élőhelyek helyreállítása és átszervezése, biztonságos fészkelőhelyek kialakítása); kerékpározás ösztönzése (pl. kerékpárutak fejlesztése, kerékpártúrák szervezése és lebonyolítása); ifjúsági, nem iskolarendszerű környezettudatos oktatás és szemléletformálás (pl. erdei iskolák és környezetvédelmi táborok programjának összeállítása, lebonyolítása és fejlesztése); általános környezeti szemléletformáló tevékenységek (pl. fotóversenyek, környezetvédelmi célú internetes honlapok fejlesztése, természetjárás szervezése és lebonyolítása, a fenntartható életmódot előmozdító cselekvések szervezése és megvalósítása)
- komponens: nemzetközi mobilitás és csereprogramok a környezetvédelem területén

A pályázatok benyújtásának helye és határideje:  
Szolnoki Városfejlesztő Zrt. (5000 Szolnok, József A. út 83.)

A pályázatok postára adási határideje:  
2009. május 12. 24 óra (A határidő a postai feladás dátumát jelenti).

A pályázati egységcsomag a Szolnoki Városfejlesztő Zrt. irodájában (5000 Szolnok, József A. út 83. D épület) vehető át, illetve letölthető a <http://norvegalap.tiszafuvarosa.hu> honlapról a Pályázati dokumentumok menüpontra kattintva.

## Lehet ismét pályázni...!

Tájékoztatam az érintetteket, hogy a 29/2009. (III. 25.) FVM rendelet szerint az ÚMVP III. tengely nem horizontális intézkedéseinek jogcímrendeletei módosultak. Mind a négy jogcímrendelet (falumegújítás és -fejlesztés, mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése, turisztikai tevékenységek ösztönzése, vidéki örökség megőrzése) esetében a 6. § (1) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép: „(1) A támogatási kérelmet 2008. október 19. és 2009. január 10. között, ezt követően a 2009-ben október 1. és október 31. között, azt követően évente május 1. és május 31. között, valamint október 1. és október 31. között lehet benyújtani a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz (a továbbiakban: MVH) az elektronikus űrlapkitöltő szolgáltatás segítségével előállított elektronikus űrlapon, ügyfélkapun keresztül.”

Tehát a módosítás szerint e jogcímekre legközelebb 2009. október 1–31. között lehet pályázni, emellett a pályázatokat elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül lehet benyújtani, rendszeresített formanyomtatványon keresztül nem.

A változással kapcsolatos részletesebb információ az Egyesület honlapján, a [www.jkhk.hu](http://www.jkhk.hu) címen elérhető.

Jogszába teljes szövege elérhető itt: 29/2009 (III. 25.) FVM rendelet: [www.fvm.hu/main.php?folderID=957&articleID=13946&ctag=articlist&iid=1](http://www.fvm.hu/main.php?folderID=957&articleID=13946&ctag=articlist&iid=1)

Tisztelettel: **Bíró Csaba sk.**  
Jászági Kistérségi Helyi Közösség Egyesülete munkaszervezet vezető

## Örségváltás az NCA testületeiben

Lezajlottak az elektori választások valamennyi régióban, s ennek eredményeként új testületek fogják elbírálni és jóváhagyni a pályázatokat.

2009. március 26-án Budapesten a Rubin Szálló nagytermében Dr. Herczog László társadalmi kapcsolatokért felelős szakállamtitkár személyesen is megköszönte a leköszönő tagok munkáját, kiemelte: nincs okunk a szégyenkezésre, hiszen 2006–2009 között tovább egyszerűsödött a pályázati rendszer, a testületek, a kezelő és a fejezetgazda közötti együttműködés sok buktató ellenére eredményes volt. „Hiszem, hogy helyzetünket illetően mindannyian a tudásunk javát hoztuk a szektorba.” – fejezte be mondanivalóját.

Beszédét követően került sor az új tagok megbízólevelének átadására.

Németh Ferenc leköszönő NCA Tanács elnök is megköszönte a testületek munkáját, az Országgyűlés Társadalmi Bizottságának konszenzusos támogatását.

Az elmúlt időszakról szólva megemlítette, a 3 év alatt több minisztériumhoz is tartozott az NCA – ez nem volt zökkenőmentes.

Ugyancsak probléma volt a kezelőszervváltás. Nem sikerült stratégiát készíteni, s ez komoly adóssága a mi Tanácsunknak, nem tudtuk elébe menni az eseményeknek. Az új Tanácsnak ehhez a stratégiaa-

kításhoz sok sikert kívánok – fejezte be mondanivalóját Németh Ferenc.

Dr. Nagy Ádám, a Tanács új elnöke felhívta a figyelmet arra, hogy idétől már minden szinten van felszólalási lehetősége a pályázó civil szervezetnek, ha jogsérelmet talál – ez egyedülálló. Közös célunk, hogy a szektornak emberibb feltételeket teremtsünk – zárta gondolatait Nagy Ádám, s végezetül mindenkinek bölcs, objektív, autonóm döntéseket kívánt.

Potos Ilona kollégiumi tag most először kapott bizalmat. Elmondása szerint sportvezetőként tevékenykedik civil szervezetekben. Számára újdonság, hogy a források elosztásában is részt vehet. Véleménye szerint az NCA jelkép, annak a jelzése, hogy a magyar országgyűlés számára fontos a civil szektor.

A hozzászólásokat követően került sor az új kollégiumok megalakulására, az elnökök és alelnökök megválasztására.

Az NCA Észak-alföldi Regionális Kollégiumának elnöke Tóth Miklós lett, alelnöke pedig Gulyás Györgyi. Titkárnak Kovács-Tózsér Veronikát választották meg.

Megbízatusukat az NCA törvény értelmében a Tanácsnak is jóvá kell hagyni, s ezután nevezi ki őket a Szociális és Munkaügyi Miniszter.

Munkájukhoz sok sikert kívánunk!

Nagyné Kiss Mária




## Red-Scorpions Security Hungary Zrt.

**Jászberény, Ady E. út 37.**  
**Tel./fax: 06-57/407-747**  
**<http://www.red-scorpions.hu>**  
**E-mail: [nagyg.redsc@invitel.hu](mailto:nagyg.redsc@invitel.hu)**  
**[taczmanz.redsc@invitel.hu](mailto:taczmanz.redsc@invitel.hu)**

  
**rádiós átjelzéssel**

  
**GSM alapon**

### 24 órás TÁVFELÜGYELET és JÁRÓRSZOLGÁLAT

  
**kapcsolt telefonvonalon**

  
**GPRS alapon**

  
**AQAP2120-2003**

## Vidékfejlesztési iroda a kistérségért

A Helyi Vidékfejlesztési Irodák ország-szerte a 79/2007. (VII. 30.) FVM rendelet alapján 2007-ben kezdték meg működésüket. A Jászberényi Kistérségben működő iroda feladata is az, hogy információs centrumként biztosítson felvilágosítást a térségben felhasználható Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) pályázati lehetőségeiről, valamint részt vesz a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat (MNVH) kialakításában, amelyet a 131/2008 (X. 1.) FVM rendelet szabályoz.

### Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat kialakítása

Az MNVH célja a vidékfejlesztésben érdekelt összes tényező együttműködési hálózatba szervezése, így az érintett kormányzati, önkormányzati és civil szereplők, gazdálkodó és társadalmi szervezetek, szakmai testületek, információs és együttműködési hálózatba szervezése, tevékenységének összehangolása.

A cél: a vidék társadalmi-gazdasági fejlődése, a felzárkóztatás, valamint a támogatási források hatékony felhasználása. Nem kevésbé fontos cél a gyakorlat orientált térségek közötti és nemzetközi kapcsolatok kiépítése, a magyar nemzeti érdekek és értékek nemzetközi képviselete.

Az MNVH tevékenysége nyomán Európai Vidékfejlesztési Hálózatban együttműködő 27 tagország megismerheti a magyar fejlesztési eredményeket, de a hazai vidékfejlesztő közösségek is tanulhatnak külföl-

di mintákból. Az Elnökség Glatz Ferenc akadémikust megválasztotta az MNVH elnökének.

Bárki lehet az MNVH tagja és ingyenesen regisztrálhat a Helyi Vidékfejlesztési Iroda irodavezetőjénél, így első kézből kaphat információkat az őt érintő pályázati lehetőségekről.

### Integrált Községi és Szolgáltató Tér Cím (IKSZT)

A korábbiakban 2009. február végére tervezett IKSZT 2008/01 és IKSZT 2008/02 pályázati kiírások eredményei a napokban került fel az [www.umvp.eu](http://www.umvp.eu) oldalra. Az ÚMVP III. tengelyes intézkedésének célja a vidéki lakosság megtartása érdekében a helyben elérhető alapszolgáltatások körének bővítése, minőségének és hozzáférhetőségének javítása többfunkciós szolgáltató központok létrehozásával, a többnyire kihasználatlan épületek felújítása és műszaki korszerűsítése révén. A Jászberényi kistérségben (Jánoshida, Jászdózsa, Jászfelsőszentgyörgy, Jászszentandrás, Jásztelek, Jászládány, Pusztamonostor) települések részesültek IKSZT Címbe, a lista azonban még bővíthet.

### Megérkeznek a falubuszok a Jászberényi kistérségbe

Várhatóan heteken belül megérkezhetnek a Jászberényi kistérség érintett településeire (Jászágyó, Jászsalszentgyörgy, Jászfelsőszentgyörgy, Jászládány, Jászszentandrás)

a pályázati támogatás segítségével beszerzett falu- és tanyagondnoki buszok.

### Vidéki rendezvények, falunapok 2009 pályázat

Az FVM, mint az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) Irányító Hatósága által kiírt pályázati felhívásra a Jászberényi kistérségből 2009. március 10-ig összesen 11 szervezet nyújtotta be pályázatát, települése színvonalas rendezvényének megvalósítására. Döntés hamarosan várható.

### ÚMVP III. és IV. tengely felhívásaira való felkészülés, közös fogadónap

Az ÚMVP III. tengely felhívásai következőleg várhatóan 2009 őszen jelennek meg, a LEADER felhívások 2009 nyarán kerülnek kiírásra, a HVI iroda, és a JKHK Egyesülete munkaszervezet várja a pályázni vágyókat, akiknek segítséget nyújtanak a pályázatra való felkészülésben. Ennek érdekében heti rendszerességgel fogadónapot tartanak a Jászberényi kistérségben működő társhálózatok munkatársaival – kistérségi koordinátorokkal –, valamint a Jászberényi Kistérségi Helyi Közösség Egyesülete munkaszervezetével.

Szakmai együttműködés keretében minden hónap utolsó péntekén 10<sup>00</sup>–12<sup>00</sup> között közösen várja a három szervezet (JKHK HACS, HVI iroda, ÚMPont) a Jászberényi kistérség HVI irodájában (5130 Jászapáti, Velemi Endre út 4-6., emelet) a pályázni

vágyókat Mihályi Mónika HVI irodavezető, Fazekas Éva kistérségi koordinátor, valamint a Jászberényi Kistérségi Helyi Közösség Egyesülete munkaszervezete munkatársai. 2009. április 24-én 10<sup>00</sup>–12<sup>00</sup>, főként a kistérségben működő vállalkozókat várják, aktuális pályázatokkal, felhívásokkal. A fogadónapra főként a kistérségben működő vállalkozókat várják. Aktuális pályázatokkal, felhívásokkal állnak az érdeklődők rendelkezésére.

Bővebb információ: [www.jabe.hu](http://www.jabe.hu)

Mihályi Mónika  
HVI irodavezető

## Faluházak szerepe Franciaországban

(Tapasztalatsere Jászfényszarun)

2009. április 24-én 15.00 órakor a Franciaországi Faluházak Szövetsége delegációja érkezik Jászfényszarura, a Rimóczi kastélyba, ahová várjuk a művelődési házak és a civil szervezetek vezetőit.

A delegáció tagjai:

- Jean-Maarie Beurton, a Francia Faluházak Szövetsége (FNFR) elnöke
- Chantal Tramoy, az FNFR elnökségének tagja, a Cluny Faluház elnöke (Bourgogne)
- Catherine Sigot, a Cluny Faluház elnökségének tagja

Faluházról:

A Faluházak (Falusi Otthonok) egy olyan közösségi forma Franciaországban, melyben már 60 éve a művelődési otthonok szellemében a befogadó közösség helyett egy alkotó közösséget igyekeznek a középpontba helyezni. Ezek olyan falusi egyesületek, jobbra vidéki, falusi településeken, valóban a falu otthonai.

Olyan értékek ápolása, mint a barátság, a szeretet, a szolidaritás, ez szorosan hozzátartozik a faluházak filozófiájához. Megőrizni mindazt az emberi meleget, amit a falutól is el akar rabolni a modern, sokszor elridegítő civilizáció. A falusi otthonok tevékenységét elsősorban a cselekvés, az aktivitás határozza meg. Azt, hogy itt nem késszen kapnak valamit másoktól a tagok, hanem maguk teremtik meg mindazt, amire igény mutatkozik. Legyen az egy ünnep megrendezése, vagy akár egy hasznos tanfolyam megszervezése.

Fontos jellemzőjük a falusi otthonoknak a teljes mértékű demokratizmus. Egyesületünk, a Clunoises Falusi Otthonok Egyesülete képviselőinek részvételével működésük tapasztalatait igyekeznek átadni települési fórumokon.

\* \* \*

A civil szervezetekkel való találkozók (szemináriumok, beszélgetések) témái:

- Harmóniában a vidéki környezettel és tájjal.
- A vidéken élők aktív részvétele a vidékfejlesztésben: közösségi tevékenységek.
- Amikor a beszéd kihívás számunkra: céltudatos viták, párbeszéd, vélemények összeütköztetése, közös munkához közös nyelv.
- Helyi közösségek a tervezési és döntési folyamatokban.
- Vidékfejlesztő Egyetemek tapasztalatairól.

Bali István  
AGRÁRIA-APURE

## Helyi érték – helyi termék – helyi piac

Kezdeményezések a fenntarthatóságért itthon és külföldön I.

„Ez a táj éltet minket!” – sokszor át sem gondoljuk azokat az értékeket, amelyek közvetlenül körülvesznek bennünket, ezek közé tartozik a természet, a föld, a növény- és állatvilág, az épített környezet.

Akik a legközvetlenebbül kapcsolatban állnak a földdel, a gazdálkodó emberek alkotó, de alkalmazkodó módon kapcsolódnak a tájhoz. Ez valójában azt jelenti, hogy megértik a természet reakcióit, a helyi közösség működését, és ezek alapján élhető tájat alakítanak ki. Olyan termékeket állítanak elő, amelyek minden nap asztalunkra kerülnek.



Az egyik legbecsebb értékünk idehaza – de egész Európában is – élelmiszerkultúránk sokszínűsége. Grundtvig programunk keretében idén januárban Franciaországban megismerkedtünk a CIVAM Egyesület munkájával (Mezőgazdaságot és a Falusi Környezetet népszerűsítő Információs Központ), amely a fenntartható termelési gyakorlatot, a helyi feldolgozást támogatja, segíti az ésszerű fogyasztási szokások kialakulását. Minél rövidebb és természetesebb legyen a termék útja, a termék íze, zamata így jobban megőrződik.

Az a tapasztalat, hogy Franciaországban a fogyasztók szeretik és igénylik a helyi terméket, mert az egészséges és olcsó. Egyre több gazdálkodó ismeri fel a házhozzállításban rejlő lehetőségeket. A vásárló számára kényelmes, a termelő pedig hosszú távon biztos vevőkört alakíthat ki magának. Azonban kedvezőbb, ha a vevők körökbe szerveződnek.

A fogyasztók sok esetben részben-egészben előfinanszírozzák szezonális fogyasztásukat.

Ez a rendszer a közösségileg támogatott mezőgazdaság.

A modell Japánból és az USA-ból indult, lényege, hogy a fogyasztók részt vesznek a termelés finanszírozásában. 1965-ben tokiói háziasszonyok összefogásaként alakult az első bevásárlókör – mára 250 ezer tagja van.

A francia parasztkosár mozgalom, amelyről ottjártunkkor kaptunk tájékoztatást, azt a célt tűzte maga elé, hogy minél több partnert kíván bevonnai a gyümölcs, zöldség, húsfélék helyi forgalmazásába.

A paraszt saját idényterményeiből hetente egy kosarat állít össze és szállít házhoz a családnak, aki 3 vagy 6 hónapos szerződés alapján előre kifizeti az árat, vagyis hitelez. Évente egyszer az éves forgalom alapján van adóbevallás és adóbefizetés. Ahhoz, hogy megéljen egy termelő, 50 családnak kell szállítania.



Fotók: Nagyné Kiss Mária

Ez a program mára a vidék és város közös ügyévé vált. Magyarországon is vannak hasonló kezdeményezések, különösen a biotermelők körében.

Az Élő Tisza program munkatársai pedig napjainkban szervezik a Tisza-menti gazdák árujának közvetlen árusítását Budapesten a méltányos kereskedelem elvei alapján.

Nagyné Kiss Mária

## Hogyan lesz egy szülőből tánckoreográfus

Az iskolai KI MIT TUD-on már másodjára lépett fel az a gyermek táncsoport, akik nagyon népszerűek lettek a produkcióik révén. Gebura Katalint kérdeztem, a gyerekek koreográfusát.

**– Hogyan és mikor vetődött fel az ötlet, hogy összeálljon ez a 4 gyermek (2 fiú és 2 lány) a Ki Mit Tud-ra?**

A tánc már évek óta jelen van ezeknek a gyerekeknek az életében, így – ha jól emlékszem – nem volt nehéz őket arra ösztönözni, hogy hozzunk össze valamit. Azért mondom, hogy valamit, mert bennem is igazán menet közben áll össze – Csuzné Lovász Marika ötleteivel kiegészítve – az egész produkció. Természetesen a lányok mindig nagyobb hajlandóságot mutatnak, ha valamiben részt kell venniük, így a 2 fiúé a nagyobb érdem, hogy ki mernek állni. Bár ha jobban bele gondolok, a vérükben van és ennek nagyon nehéz ellent mondani. Ráadásul úgy érzem, eddig mind a 2 táncossal megtaláltuk azt a stílust, amiben jól is érezték magukat.

**– Említsük meg név szerint a gyerekeket!**

Cseszkó Mira-Ézsiás Levente, Fekete Viktória-Csuzsá Martin.

**– Milyen stílusú volt az első és a második produkció?**

Az első produkcióra a 2008 tavaszán megrendezett Ki Mit Tud? alkalmából készültünk fel, az egy modern „HIP-HOP” elemeket tartalmazó, vagány, gyors ritmussal tánc volt, amit a fiúk, ebben a stílusban kidolgozott mozdulataira alapoztunk. Az ideit tánc pedig a Mamma Mia! láznak köszönhető, ami nem csak minket szülőket fertőzött meg, hanem a gyerekek is az első pillanatban beleszerettek.

**– Honnan veszed az ötleteket a koreográfiához?**

A koreográfia – mint már említettem – folyamatában áll össze, először a zenét választjuk ki, ami mindenkinek „be kell hogy jöjjön”, mert ez az alap. Mivel az én kislá-

nyom is több stílusban táncol, így sok helyre járunk bemutatókra, szabadidőnkben is sok ilyen fajta rendezvényt látogatunk és természetesen az internet is sok ötletet rejteget, ha jó helyen keresi az ember. Persze néha túlszárnyalok és olyan dolgokat is szeretnék megvalósítani, ami mögött több éves profi táncitanulás van. Ilyenkor jókat nevetünk a kivitelezés lehetetlenségein, de mint a mellékelt ábra mutatja, mindig talál-



Fotó: Ézsiásné Bognár Ildikó

lunk olyan elemeket is, amit a közönség nem bír visszafogottan végig nézni. És ez egy hihetetlenül jó érzés, mind nekem (hiszen mégiscsak amatőr hozzá az ember lánnya), mind a gyerekeknek, akik mosolyogva táncolják végig a produkciójukat és utána hetekig kapják az elismerő megjegyzéseket, mind a gyerekektől, mind a pedagógusoktól.

**– A gyerekek is beleszólhatnak a tanulásukba?**

Természetesen a gyerekek is benne vannak a tervezési folyamatban, rengeteg ötletük van, hiszen napi szinten éri őket az inger – a TÁNC! Nagyon lelkesek, így a felkészülési idő és a próbák sem terhesek számukra. Apropó! Ha már a próbákat említjük, akkor mindenképpen köszönetet kell mondanunk a szülők nevében Lovász Ma-

rikának, aki mindamellett, hogy a helyszínt folyamatosan biztosítja, etet-itat bennünket, még afölött is szemet hunyt, hogy az első táncunk próbáján – a botos tánc gyakorlatlásánál – bizony elrepült a bot és a tv bánta a landolását! De hát a siker édes mellékké formálta az akkori bosszúságot!

**– Feltűnő ruhákban és nagyon egységesen lépnek fel a gyerekek. Hol készítettek a ruhák?**

Az első produkcióhoz nem volt nehéz beszerezni a ruhákat, hiszen ez a stílus ott van az utcán is, viszont a 2.-nál tudtuk, hogy varrónő kell a ruhához. Vassné Ica néni kérttem fel, hogy varrja meg nekünk a ruhát, amibe ő is beleadta az ötleteit és lass csodát! – az ABBA feeling testetűl-lelketűl élénk táru! Azóta mi ebben fürdőzünk, aki esetleg nem látta, annak megsúgom, hogy fent vagyunk a „youtube” oldalán „ABBA DANCE 1” címen. Jó szórakozást hozzá!

**– 2009. március 21-én láthaták a gyerekeket Jászkiáséren is. Milyen apropóból léptek itt föl?**

Az osztályfőnökünk értesített bennünket (akinek nagyon tetszett mind a 2 produkció, így utána járt, hogy hol tudnák a gyerekek megmutatni a tehetségüket) a Jászkun Művészeti Világszemléről, ami a szolnoki Verseygy Művelődési Ház szervezésében történik már 9. alkalommal, aminek mi a jászkíséri elődöntőjén voltunk. Előzetesen megérdeklődtem, hogy amatőr produkcióval is lehet-e indulni, mert ide Jász-Nagykun-Szolnok megye művészeti iskolái szoktak benevezni, a verstől a hangszeren át a különböző stílusú táncprodukciókig. Mivel az amatőr mivoltunkat végig nem vették figyelembe, így művészeti felkészítő tanárokként végeztünk azon a délutánon és ennek fényében hallgattuk végig a kritikákat. Sajnos a továbbjutással nagyon szűkmarkúan bánt a zsűri, így sem mi, sem a fényszaru felépők nem jutottak tovább a mártfői döntőbe. Ki-

véve egy tehetséges zongorista kisfiúkat, Radics Ferikét. Mivel a gyerekek a fellépést is és az azt követő programjainkat is nagyon élvezték, így egy kicsit sem bántuk meg, hogy elmentünk erre a versenyre is.

**– Gratulálunk a csodálatos produkciókhoz és nagyon sok sikert és sok fellépést kívánok a jövőben is. Várjuk a következő műsorszámot!**

– Köszönöm, már most vannak ötletek a jövő évrre. Még egy személyes köszönetnyilvánítást engedj meg nekem itt a végén, amit egyértelműen a gyerekek felé intéznék, hiszen ilyen gyerekekkel élvezet alkotni: KÖSZÖNÖÖÖM!

Ézsiásné Bognár Ildikó

## Olvasói levél

egy bátor, követendő kezdeményezésről

A településen futótűzként terjedt a hír, hogy egy éjszaka több (8-10) helyre törtek be ismeretlenek. Igaz, volt, ahol megkönnyítették a betörők dolgát, hiszen az ajtók be sem voltak zárva. Volt olyan személy a településünkön, aki olyan éberrel alszik, hogy egyből a TV2-ig és a megyei újságig szalad azzal, hogy altatógázzal felszerelt rosszlelkű emberek járnak a település utcáit, és az állampolgárok javait megdézsmálják. Ennek hatására többen idejüket, energiájukat nem kímélve családi őrzőratot szerveztek városunkban.

Hála Istennek, felülkerekedett a józan ész, és az egyik önkormányzati képviselő kezébe vette a dolgok irányítását: polgári őrzőrat szervezésébe kezdett. A jogi alapok ismertetéséről a nyugállományba vonult rendőrőrsparancsnok gondoskodott. Így a településünk közbiztonságát szíve ügyének tekintő, tette kész lakosok saját elhatározásukból polgári őrzőratot teljesítenek az éjszakai órákban.

Véleményem szerint biztosan elegenden vannak a feladatok ellátásához ennyien is, hiszen eléggé „konspiráltan” rendezik összejöveteleiket. De úgy érzem, köszönettel tartozunk nekik, hogy mindannyiunk érdekében ilyen embert és energiát kívánó feladatra önként vállalkoztak. Bízom benne, hogy aktív közterületi jelenlétükkel városunk rendje és nyugalma továbbra is biztosítva lesz.

Egy olvasó

## Az allergia népbetegség

Az allergiát korunk népbetegségének is nevezik, mivel szinte minden harmadik embert érint. Maga az allergiás hajlam a lakosság 30-50%-ban jelen van, ez azonban csak az esetek egy részében nyilvánul meg allergiás tünet vagy betegség formájában. Az allergiás betegségek előfordulása az allergiás betegség fajtájától függően és életkoronként is különböző. Míg csecsemő- és kisgyermekkorban a leggyakrabban a bőr- és ételallergiák jelentkeznek, addig később a légúti allergiás tünetek kerülnek előtérbe. A szénanátha például leginkább serdülő- és fiatalokban kezdődik. Idősebb korban általában enyhülni szoktak a tünetek. Ettől függetlenül persze bármelyik allergiás betegség bármelyik életkorban megjelenhet, hiszen bár az allergiás hajlam örökletes, és születéstől fogva fennállhat, egyéb külső és belső tényezők is közrejátszanak abban, hogy a tünetek mikor és milyen formában jelennek meg (lásd. multifaktoriális betegség).

Leggyakoribb allergiás betegség a szénanátha: a lakosság legalább 10-15%-ában fordul elő, bár a nemzetközi adatok eltérőek, illetve földrajzi különbségek is vannak. Magyarországon minden 10-15. ember szenved szénanáthában. Az asztma ritkább, előfordulása életkortól függően kb. 2-10%, és csak az esetek egy részében allergiás eredetű. Az ekcéma szintén nem mindig allergiás eredetű, de a veleszületett, allergiás eredetű formája a leggyakoribb: a lakosság kb. 5-15%-ában fordul elő. A többi allergiás betegség (pl. ételallergia, csalánkiütés, gyógyszerallergia) esetében jóval bizonytalanabbak az előfordulási adatok, mert nem mindig kerülnek diagnosztizálásra, és a háttér tisztázása sem mindig olyan egyszerű, mint pl. a virágporallergia esetében.

A tünetek nagymértékben változnak attól függően, hogy milyen szervben történik az allergiás reakció. Így azok az allergének, melyek levegő által terjednek (mint például a pollen vagy az atkák) a légutak és a szem szaruhártyájának gyulladást okoznak. Ilyen a szénanátha (allergiás rinithis), mely az ornyálkahártya megvastagodását, orrváladékozást, tüsszentést, a szem irritációját, könnyezést okoz. Ha az allergén bekerül a tüdőbe, asztmás tüneteket is okozhat: nehéz légzés, köhögés, sípolás (wheezing). Ha az allergén az emésztőrendszerbe kerül, a következő tünetek jelentkezhetnek: hasüregi fájdalom, hányinger, hányás, puffadás, hasmenés. A bőrön jelentkező allergiás reakciók, mint az ekcéma vagy az urticaria bőrpírral, duzzadással járnak.

2009. március 28-án a Művelődési Házban a védőnők Vega-Test-Allergia szűrést szerveztek a helyi lakosoknak. A vizsgálatok során több, mint 600 anyagról tudták megállapítani – mintegy fél órában belül –, hogy milyen anyag felelős az allergiás tüneteikért.

A vizsgálati módszernek nem vérvételt alkalmaztak, hanem speciális, a kézen található akupunktúrás pontok elektromos potencia változást mérték érzékelő elektróda segítségével.

A jelenlévők így fájdalom és kellemetlen érzés nélkül estek át a vizsgálaton.

Az egésznapos szűrésen 20 fő vett részt a legfiatalabb korosztálytól az idősekig.

Reméljük, máskor is lesz lehetőségünk arra, hogy ezzel a kb. 15 éve alkalmazott módszerrel (Vega-Test-Allergia) az allergiás embereknek segítsünk kimutatni, mi okozza a fellépő tüneteiket.

Védőnők

## Pipafüst

Közéleti Civil Híromondó

Kiadja: Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság

Felelős kiadó:

Kovács Béláné Pető Magdolna

Szerkesztőség:

5126 Jászfényszaru, Füst Sándor u. 1.  
Fax: (57) 422-527 · E-mail: info@bedekovich.hu

Szerkesztőbizottság elnöke:

Dr. Palencsár Csaba

Készítette: az Új Berea Kft.

Tel.: 455-9080, fax: 455-9081

e-mail: ujbera.kft@chello.hu

Felelős vezető: a Kft. ügyvezető igazgatója

ISSN 1789-6304

A lap megjelenését támogatja:



Szociális és Munkügyi Minisztérium



Nemzeti Civil Alapprogram



## Vendégünk volt Usztics Mátyás

„Hogy, ami kinyomattatik  
abból nem fog tanulni senki  
és amiből lehet tanulni  
az nem jut napvilágra.”

(Petőfi Sándor: Apostol)

Usztics Mátyás színművész, rendező, színházigazgató, és mint igazi hazafi, gondolkodó ember is, akit érdekel népe, nemzete sorsa, történelme és eredete. A fenti idézet itt nyer aktualitást, mivel évek óta kézirat formájában létező könyve megjelenéséhez nem talál kiadót.

Pedig nem lázításról, faji felsőbbrendűségről, vagy a fennálló világrend azonnali átalakításáról ír benne, pusztán arról, hogy írásos emlékek, régészeti feltárások alapján nyelvünk és nemzetünk sokkal régebbi, mint eddig gondoltuk, tudtuk és főleg tanultuk.

Előadásában kiemelkedő színészi képességeivel remekül fenntartotta hallgatósága figyelmét, pedig a hallottak rendkívül elgondolkodtatók voltak.

Arra sarkallt mindenkit, hogy olvasson, tájékozódjon, ne szégyellje elvetni az avas elméleteket, legyen szó akár a finnugor „nyelvrokonságunkról” vagy a „honfoglalásról”.

Persze sokkal többről van szó. Meg kell őriznünk a kultúránkat, nemzettudatunkat – ha úgy tetszik magyarságunkat – a Kárpát-medencében. Ne hagyjuk veszni természeti kincseinket, szép tájainkat és az ott lakó embereket, még ha ők nem is a mostani Magyarország területén élnek.

Bizony van min elgondolkodnunk. Talán már közhely, de össze kell fognunk, hogy meg- és fennmaradhassunk. Ebben segít ez az előadói est, melynek folytatása is lesz április 18-án a „kisiskola” színháztermében.

Minden érdeklődőt nagy tisztelettel várnak a szervezők.

Matécsa László Csaba

## Új kötet Jászberény múltjáról

Az 1882-ben létesített Fecske-malom és a család történetéről készül Kiss Erika helytörténeti következő könyve. A kötet számos archív felvétellel, régi képeslappal és nagyon sok színes fotóval lesz illusztrálva. A város egyik meghatározó családja történetével is megismerkedhetnek a kötet olvasói, de a malom történetével, államosítás utáni működtetésével is.

A családtörténet érdekessége, hogy Katona Tamás történész a jászberényi Fecskekkel rokonságban áll. Így a kötet előszavát ő írja, de számos archív felvételt ő bocsátott a szerző rendelkezésére.

Az alapító Fecske család sorsa, története Jászfényszaru-ba is elvezet. Az államosítás és a kitelepítés után Fecske Sándor és felesége, Sorbán Emma itt talált otthonra. Emma asszony testvére ugyanis Sorbán Tekla volt, Gyila Ferenc egykori főjegyző felesége. Hozzá költözött a Fecske házaspár, s itt is haltak meg mind a ketten, a Dózsa György út 18. szám alatti házban.

A város ma egyetlen malmának története 2009 tavaszán véget ér, mert jelenlegi tulajdonosa új üzemet építtetett. Ez adta a feladatot, hogy ne múljon el „nyomtalanul” a Fürdő utcai malom története. A Szatmári-malom új, a Szelei úton létesített épületét, a XXI. századi malmi technikát is bemutatja a készülő kötet.

Ezenkívül egy helytörténeti adattárral is kiegészül, mely Jászberény értékeit, műemlékeit és köztéri műalkotásainak sorát, jeles történelmi eseményeit, fejlődésének főbb állomásait foglalja össze, ami diákoknak, tanároknak, kutatóknak és lokálpatriótáknak egyaránt hasznos lehet.

A kötetre előfizeteket gyűjt a kiadó. Az előfizetés díja 1200 forint. Előfizethető a Jászberényi Városi Könyvtár és Információs Központban, a Jászkürt újság szerkesztőségében (Kossuth u. 21. a piacnál), a Jász Múzeumban és azoknál a gyűjtőknél, akik a kötet megjelenését így támogatják. Természetesen a szerző is szívesen veszi a megkeresést. (Kiss Erika, 30/302-6171)

## Új szolgáltatások, programok a Városi Könyvtárban

A könyvtárunkban március 1-től megindult a DVD kölcsönzés, mint új szolgáltatás. 20 filmmel indítottunk, amely között mindenki találhat magának valót. Megtalálható többek között családi, romantikus, akció, klasszikus jellegű film, illetve kötelező olvasmány adaptációja is. Bátorítunk mindenkit, hogy keresse ezt a szolgáltatást, mert folyamatosan szeretnénk bővíteni az állományt, de ehhez az kell, hogy forogjon a készlet, legyen érdeklődő, hogy így figyelembe tudjuk venni az olvasói igényeket is.

Péntek délutánonként **filmklubot** tartunk a könyvtárban, ahol egy-egy jó mozi megtekintése után beszélgetésre is marasztaljuk az érdeklődőket. Úgy gondoljuk, mindenkinek jól jöhet egy kis fesztelen, kedélyes beszélgetés – az adott film kapcsán bármiről – egy fárasztó munkahét után. Célunk ezzel a tartalmas időtöltésre alternatívát biztosítani. **Következő alkalom: 2009. április 17. 17 óra.**

Bujdosó Katalin és Nagy Ildikó

A képviselőtestület először három napirendi ponttal zárt ülésen foglalkozott (ezek személyiségi jogokat érintettek), melyekről ilyen formán nem tudunk beszámolni. A zárt ülés napirendi pontjai az alábbiak voltak:

1. *napirendi pont:* Az iskola pedagóguslétszám felülvizsgálatáról készült szakértői vélemény.

2. *napirendi pont:* A rendőrőrs parancsnoki kinevezésének véleményezése.

3. *napirendi pont:* Munkáltatói kölcsön iránti kérelem elbírálása.

A nyílt ülés napirendjén tizenhat téma megvitatására került sor, melyek mindegyikéről nem számolunk be – az előző tájékoztatókhoz hasonlóan –, hanem csak a közéleti szempontból jelentősebbekről adunk tájékoztatást. A képviselőtestületi tagok közül Berze Péter és Sinkovics Rajmund voltak távol.

2. *napirendi pont:* A Nemzeti Közlekedési Hatóság, mint megrendelő és a Nemzeti Infrastruktúra ZRt., mint építető kérte a város hatályos településrendezési tervének során az Önkormányzat vegye figyelembe, hogy a Hatvan–Szolnok vasútvonal és a 32. sz. főút kereszteződésében új nyomvonalon közúti felüljáró építését tervezik.

A város főépítésze, Polgár Lajos úr a képviselők által feltett kérdésekre részletesen válaszolt. (Mi indokolja a vasúti felüljáró építését? A jelenlegi gazdasági helyzetben honnan lesz erre pénz? Történt-e változtatás a korábbi tervben, miszerint a 32. sz. főút a vasút bal oldalán épül újjá Újszászig?) Ez a terv lehet, hogy még unokáink felnőttkorára sem kerül kivitelezésre, de a tervezést már most meg kell kezdeni, hiszen a város településrendezési terve is 20 éves távlatban számol. A hatástanulmány tartalmáról, illetve az előző terv megváltoztatásáról nem tud.

4. *napirendi pont:* A közfoglalkoztatási terv jóváhagyása. Az „Út a munkához”

program keretében a munkanélküliek ellátásával kapcsolatban több jogszabály megváltozott. Ennek megfelelően közfoglalkoztatási tervet készített a Városi Önkormányzat is. A közfoglalkoztatásban így Jászfényszarun lehetőség nyílik arra, hogy 39 főt foglalkoztassanak, akik bérét 95%-ban Regionális Munkaügyi Központ fedezi, a fennmaradó 5%-ot pedig az Önkormányzat. A közfoglalkoztatott személlyel legalább évi 90 munkanapra és legalább 6 óra időtartamra kell határozott idejű munkaviszonyt létesíteni. Az ebben résztvevők a munkavégzés időtartamára munkabért kapnak, melynek összege nem lehet kevesebb a minimálbérnél (jelenleg 71.500 Ft). A legalább középfokú iskolai végzettséget és szakképzettséget igénylő munkakört ellátók garantált bérminimuma gyakorlati időtől függetlenül 2009. július 1-től 87.500 Ft. A tervet a képviselőtestület egyhangúan elfogadta.

5. *napirendi pont:* Civil szervezetek támogatása. A 2009. évre tizenöt civil szervezet 5.880.000 Ft támogatási kérelemmel fordult az Önkormányzathoz, de a rendelkezésre álló keret csak 1.500.000 Ft. Így az Oktatási és Kulturális Bizottságnak jelentős fejtörést okozhatott ennek a méltánytalanul alultervezett összegnek a szétosztása. A bizottság azt az elvet követte, hogy minél kevesebb összeget kért valaki, annál nagyobb százalékát kapta meg. Pl. aki 100.000 Ft-ot igényelt, az 50%-át, aki viszont 1.000.000 Ft-ot igényelt, az csak 10%-át kapta meg a kért összegnek. A bizottság elnöke, Zsombok Sándor úr arról is tájékoztatta a képviselőtestületet, hogy a Sportegyesület támo-

gatása, amely a civil szervezetek támogatásánál nagyságrendekkel nagyobb, majd egy következő képviselőtestületi ülés napirendjén fog szerepelni. Az összeg nagyságára az Ifjúsági és Sportbizottság fog javaslatot tenni. Az előző évek történéseit figyelembe véve ez az összeg feltehetőleg 7-8 millió Ft lesz.

6. *napirendi pont:* Örömmel tájékoztattuk Tisztelt Olvasóinkat, hogy a képviselőtestület egyhangúan elfogadta, hogy városunkban munkaszüneti napokon, heti pihenőnapokon és ünnepnapokon 6 órás fogorvosi ügyelet fog működni. Ennek költsége 2 Ft/lakos/hó vagyis 12.000 Ft/hó. Arra a Med-Dent 2000 Bt. által küldött szerződés-tervezetből azonban nem kapunk választ, hogy a városban pontosan hol, milyen rendelkezésben hol fog az ellátás megvalósulni, illetve annak berendezését és a szükséges anyagokat ki biztosítja?

Dr. Tóth László fogorvos úr új időpontokban tartja rendelését: kedd, szerda és csütörtöki napokon 10.00–20.00 óra között. Továbbá tájékoztatta a képviselőtestületet, hogy praxisát árulja, és mielőbb át kívánja adni utódjának.

7. *napirendi pont:* A Deák Ferenc utca 1. szám alatt az Önkormányzat két bérlakást alakított ki. A volt gyógyszerár épületének átalakításához pályázaton a Holcim ZRt.-től 8.985.503 Ft-ot nyertek. Az Önkormányzat szintén ugyanekkora összeggel járult hozzá az építkezéshez. Ezen felül még 880.234 Ft önerőt is biztosított (mindösszesen: 9.865.737 Ft hozzájárulás az Önkormányzat részéről). Mivel a pályázathoz nem készült kiviteli terv illetve költségsve-

tés, így az építés során az elszámolás szerint plusz és mínusz költségek keletkeztek. A jelenleg rendelkezésre álló összes forrás 18.851.240 Ft, az átalakítás összköltsége viszont 18.929.363 Ft+ÁFA, azaz 22.715.236 Ft. Tehát további 3.863.996 Ft biztosítása. A határozati javaslatot a képviselőtestület megszavazta.

8. *napirendi pont:* Szilárd burkolatú útépítések ütemének meghatározása, az építésre javasolt utak elfogadása. Tervezés alatt áll a Viola, Liliom, Bajza, Dózsa György (+ parkolók), Szikra, Vasvári Pál, Vörösmarty, Kismalom és Tánics Mihály utcák, valamint Sándor képviselő úr javaslatára a Dobó Katica utca szélesítése. (Igaz, ez az utca is ugyanannak a szabványnak megfelelő széles burkolattal rendelkezik, mint a többi szilárd burkolattal ellátott utca.) Építésre javasolt, de még tervezés alatt nem áll 18 utcarészlet, építésre nem javasolt 5 utcarészlet.

Sajnos ennél a napirendi pontnál hibát követtem el, mert nem javasoltam szélesítésre a Szabadság út és a Gólya utca csatlakozását. Ugyanis ezen a környéken öt olyan utca (Csokonai Vitéz Mihály, Ifjúság, Gyöngyvirág, Fecske, Pipacs) található, ahol építési telkeket árult és tervez árulni az önkormányzat, illetve az itt üzemelő cukrászda forgalma miatt a Gólya utcából való kihajtás balesetveszélyes, de az út szélessége itt is csak az előírt 3 méter. Célszerű lenne ezt is megvizsgálni.

14. *napirendi pont:* A 7. napirendi pontban említett kiegészítő támogatással átalakított 2 db bérlakást a kivitelezők átadták. A bérlakások bérbeadására pályázati felhívást tett közzé az önkormányzat, amely elolvasható a város honlapján is. Az egyik lakás 69.44m<sup>2</sup>, a másik pedig 94.58m<sup>2</sup>. A lakások bérleti díja 379 Ft/m<sup>2</sup>/hó. A lakások 2009. május 4-től vehetők birtokba. Az érdeklődőknek sok sikert kívánok pályázatukhoz!

Kaszai Tamás

## Tájékoztató

### Jászfényszaru Város Képviselőtestületének 2009. március 25-i soron kívüli üléséről

## Gasztronómia

A húsvét a keresztények legfontosabb ünnepe, de a tavaszvárás, a tavasz eljövételének ünnepe is, amelyet március vagy április hónapban (a Hold állásának megfelelően) tartanak. A Biblia szerint Jézus pénteki keresztre feszítése után a harmadik napon, vasárnap feltámadt. Helyettesítő áldozatával megváltotta minden ember bűnét, feltámadásával pedig győzelmet aratott a halál felett. Az eredetileg zsidó ünnep (héber nyelven pészah) az egyiptomi fogságból való szabadulás ünnepe volt. A húsvét egybeesik a tavaszi napéjegyenlőség idején tartott termékenységi ünnepekkel is, amelyek elemei a feltámadás, az újjászületés.

Bazsó Mária

\*\*\*

### Toplistás húsvéti ételek

Karácsonykor és húsvétkor még azok sem tudnak ellenállni a finom ételek csábításának, akik az év többi napján odafigyelnek az egészséges táplálkozásra. Bár idén a húsvét szokatlanul korai időpontra esik, talán nem kell nélkülözni azokat a zsenge tavaszi zöldségeket, amelyek egészségesebbé tehetik az ünnepet.

No. 5.: *A húsvéti sonka – szigorúan ünnepi finomság*

Magas energia-, zsír- és koleszterintartalma miatt nem tartozik a legegészségesebb ételek közé, ennek ellenére a húsvéti fogások közül nem hiányozhat a főtt vagy füstölt sonka. Vásárláskor azonban nagyon oda kell figyelni, mivel egyes hentesüzletekben és bevásárlóközpontokban gyakran rossz minőségű vagy lejárt szavatosságú terméket is forgalmaznak. Az olcsóság árukodó lehet – inkább kevesebb, de jó minőségű sonkát vegyél! Nem főbenjáró bűn, ha a kényelmes húsvéti reggeliken egy kis barna kenyérral, főtt tojással és sok zöldséggel néhány szelet sonkát is elfogyasztasz – ám ha nem szereted a sertéshúst, a húsvéti sonkát akár főtt pulykacombbal is helyettesítheted.

No. 4.: *Csokoládényúl – csakis az igazit!*  
Az ét- vagy tejbevonóból készült csokoládéfigurák még a negyedik helyet sem érdemelnének a listán, hiszen ezek kifejezetten egészségtelen hidrogénezett növényi zsirokból készülnek. A hátyavékony nyuszi- és tojásfigurák íze egyébként meg sem közelíti a valódi csokoládéét, áruk azonban csábítóan alacsony. Akár magadat, akár

párodat vagy gyermekeidet leped meg, valódi kakaóvajból készült nyuszifigurát válassz! Mivel ezek értékes vitaminokat és antioxidánsokat tartalmaznak, a kis mértékű csokifogyasztás még egészségesnek is tekinthető.

No. 3.: *Piros tojás – nem csak locsolóknak*

A tojás a húsvét legfontosabb jelképe – sok helyen még ma is piros tojást ajándékoznak a locsolóknak. Magas koleszterintartalma miatt a tojás sokáig tiltólistán volt, ám az orvostudomány mai állása szerint azonban mérsékelt fogyasztása kifejezetten egészséges. Ennek oka az, hogy a tojásban megtalálható szinte az összes létfontosságú vitamin, és azok a nélkülözhetetlen esszenciális aminosavak is, amelyeket a szervezetünk nem képes magától előállítani. Bátran fogyassz tehát húsvétkor főtt tojást akár salátákban, akár a sonka mellé – sőt, ha tojást festesz, ennek belsejét is felhasználhatod!

No. 2.: *Retek – a húsvéti vitaminforrás*

A piacokon szinte elsőként megjelenő tavaszi zöldség a hónapos retek. Az apró piros gumók C-vitamin tartalma rendkívül magas (így kiváló immunerősítő), ugyanakkor meglehetősen sok A és B-vitamin is található benne. Magas kálium- és alacsony nátriumtartalma segít a keringési betegségek megelőzésében, napi egy-két retek elfogyasztása pedig jó hatással lehet az emésztésre is (nagyobb mennyiség viszont problémákat okozhat a gyomor- és bélproblémákkal küzdők számára). A friss, ropogós retek ideális kiegészítője a nehéz ünnepi fogásoknak, a hétköznapiakban pedig a szendvicseidet és salátáidat is feldobja.

No. 1.: *A legjobb húsvéti étel: a torma*

Bár erőteljes, csípős íze miatt sokan nem kedvelik, a húsvéti sonka mellé hagyományosan jár a reszelt vagy mártásként elkészített torma. A fűszernövények és gyógynövények közé egyaránt sorolható torma a magyar konyha egyik különlegessége, amely külföldön talán népszerűbb, mint itthon. A torma messze a legegészségesebb a húsvétkor asztalra kerülő ételek közül – csípősségénél fogva nemcsak a légutakat tisztítja, de rendkívül erős baktériumölő hatással is bír. Bátran fogyassz tehát az ünnep ideje alatt frissen reszelt, akár ecettel és egy kevés cukorral ízesített tormát!

Kovács Béláné Pető Magdolna

www.wellnesscafe.hu

## Az Aranycsapat után – a '60-as évek



A januári számban megírtam, hogy Csuka Béla bácsival folytatjuk a múlt megidézését, a jászfényszarui labdarúgás történetének bemutatását Béla bácsi emlékein keresztül.

– **Mikor következett be a generációváltás és hogyan alakult a csapat élete az Aranycsapat után?**

Kb. a 60-as évek elején, amikor a TSZ-ek alakultak Jászfényszarun, új korszak kezdődött a csapat életében. A községi tanácscsal közösen a termelőszövetkezet adta a legtöbb segítséget a csapatnak. Mindenhova az ő járművével utaztunk, csak a sofőrnek kellett fizetni egy jelképes összeget és természetesen álltunk az ebédjéért is. Ha egyáltalán nem volt jármű, akkor Zetorral, pótkocsival mentünk mérkőzésre, emlékszem, például Boldogra.

A két edzés megmaradt, szerdán és pénteken, de ezek nem futóedzések voltak, csak labdás. Annyi sok játékos volt, hogy alig fértek a csapatba. Mint már mondtam, ekkor vezették be a cserét, így egy mérkőzésen több mint tizenegyen szerepelhettek. A régiak közül Kiss Laci és Barna Sanyi még sokáig ott voltak, annyira szerették a játékot. Háromévente azonban kisebb átalakulás mindig történt, ahogy az ifisták kiöregedtek.

A 60-as években több mint tíz évig a megyei másodosztályban játszottunk, pedig ez a csapat is nagyon jó volt, fölényesen vertünk szinte mindenkit – sokszor öt-hat góllal is, de ki volt jelölve, hogy melyik csapatnak kell nyerni a bajnokságot. Ezeket az erős játékosállományú, „összeigazolt” csapatokat a szövetség is támogatta, ha valakinek fel kellett jutni, az otthon soha nem kapott ki, akárhogy is játszott. Ilyen volt akkoriban Mezőtúr, Kunhegyes vagy éppen Jászárokszállás. Aztán olyan időszak jött, hogy az egyik évben feljutottunk a megye I-be, de a következő évben már ki is estünk.

– **Kik szerepeltek ebben a csapatban, ki volt az edzőjük?**

Az egyik legismertebb Erdős Lajos bácsi volt abban az időben. Ő korábban Karcagon futbalozott magasabb osztályban, amikor ide került, a Lehel TSZ főkönyvelője lett. Nem hivatalosan Zilahi doktor úr is edzősködött, sőt kétszer elnöke is volt a sportegyesületnek, mert élt-halt a fociért. Az a fénykép, amelyiket a múltkor mutattál nekem és az újságban is megjelent, az pont az ezidőtájt játszó csapatot mutatja.

[A szerző tudatlansága és forráshiánya, hogy az előző számba is bekerült az a fénykép. A hiányosságot pótolandó, felsoroljuk a fényképen látható játékosokat és sportbarátokat. Álló sor, balról jobbra: Varga

János (Kiki), Maróti István, Ézsiás István (Rafi), Bukó Pál, Smál János, Bozsó István, Zsámboki László, Faragó László, Lászlóvári András, Dugonics Sándor. Alsó sor, balról-jobbra: Pál László, Ézsiás Sanyika, Ézsiás Vencel, Pál Ferenc, Mészáros Tivadar, Kis László (Malmos, veterán az Aranycsapatból), Salamon Endre (a KTSZ elnöke), Kispál István.]

Majdnem elfelejtettem, hogy ekkor, 1960-tól 1973-ig én voltam a csapat intézője és mindenese. Ekkor történt meg, hogy hozzánk éveken át kijött illetve kihoztuk a sportorvost, hogy az igazolásokat megcsinálja. Vendégül láttuk, evett-ivott, vérnyomást mért, nagyon szívesen járt hozzánk.

– **Még mindig annyira népszerű volt a labdarúgás Jászfényszarun, mint korábban?**

Hogyne, tán még nőtt is! A Ganz MÁVAG elleni kupameccsen például 1500-an voltak. A félidőben 0-0-ra álltunk, az NBII-es csapat alig bírt nyerni, azt mondták, azért, mert számukra nagyon rossz volt a pálya. Nekünk is, de itthon minden pályán jól kellett, hogy játszunk. Szóval visszatérve a nézőkhöz: hat-hat és félezer lakosból voltak kint 1500-an a mérkőzésen. Ez nem csak egyszer fordult elő, mert nagyon sok mérkőzést játszottunk és a kupában is messzire jutottunk. Volt olyan évünk is, hogy három hónapon át heti két mérkőzés is játszottunk! Sok volt a magasabb osztályú csapat és velünk mindig meggyűlt a bajuk. A szurkolókon kívül támogatónk is sok volt, mert akkoriban hét kisebb-nagyobb TSZ volt Jászfényszarun, és a lehetőségeihez mérten mindenki adott valamit.

– **Volt-e mai szóval idegenlégiós az akkori csapatban?**

Igazából csap Pustamonostorról volt vendégjátékosunk a régiak után. Onnan három kapust is kellett az évek során igazolnunk, a másik négy játékos főleg csatár volt. Aztán idekerült még hozzánk Fülöp Laci is Hatvanból, mivel ide nősült. Nem is lehetett volna több vidéki játékosunk, mert fizetni akkoriban nem volt divat, esetleg útiköltséget, de az utazást ez sem helyettesítette. Egyszer Jászágóról szerettünk volna szintén kapust igazolni – mert sok meccset veszítettünk el a helyi kapusok hiánya miatt (ez a probléma máig fennáll) – de szóba se jöhetett, mert nem volt senki, aki hazavigye, busz meg vonat arrafelé nem járt.

Kedves Olvasók, a következőkben a 70-es évek labdarúgásán át haladunk napjaink felé, továbbra is Csuka Béla bácsi segítségével.

Lejegyezte:

Matécsa László Csaba

## MEGHÍVÓ

### Diktatúrák árnyékában

2009. április 18-án, 17 órakor  
a Jászfényszarui Civil Club rendezvénysorozatának vendége

**Prof. Dr. Horváth János,**  
az Országgyűlés Korelnöke (FIDESZ) és  
**Haas György,**  
a Szabad Európa Rádió egykori tudósítója, közíró

Haas György két új könyvét Prof. Dr. Horváth János Korelnök úr mutatja be, aki a II. világháború utáni időszak Kiszgazdapártjának országgyűlési képviselője volt.

A Nagy Ferenc Miniszterelnökről és Tildy Zoltán Államelnökről írott könyv bemutatása előtt filmvetítést tervezünk.

Helyszín:  
Jászfényszaru „kisiskola” színházterme

Minden érdeklődőt várunk!